

SCRISOARE DESCHISĂ

Către,

GUVERNUL ROMÂNIEI,

Domnului Prim-ministru Ilie Bolojan

În atenția,

Domnului Viceprim-ministru Marian Neacșu

Domnului Viceprim-ministru Tanczos Barna

Domnului Viceprim-ministru Michael-Dragoș Anastasiu

Domnului Viceprim-ministru Cătălin Predoiu

Domnului Viceprim-ministru Liviu-Ionuț Moșteanu

Domnului Ministru al Educației și Cercetării Daniel-Ovidiu David

Domnului Ministru al Finanțelor Alexandru Nazare

Subiect: Solicitare de reevaluare a măsurilor de austeritate în educație – investiții și sustenabilitate pentru elevii și dascălii României

Stimate Domnule Prim-ministru,

Stimați Domni Viceprim-miniștri,

Stimați Domni Miniștri,

La solicitarea sindicatelor din învățământul preuniversitar, CNSLR Frăția, Instituția Prefectului – Județul Hunedoara a convocat reprezentanții Senatului și ai Camerei Deputaților aleși în județul Hunedoara. În urma întâlnirii cu reprezentanții Sindicatului Învățământului Preuniversitar din județul Hunedoara, care a avut loc vineri, 11 iulie 2025, la sediul Instituției Prefectului – Județul Hunedoara, și a analizei impactului măsurilor recent asumate de Guvernul României, vă adresăm această scrisoare deschisă, prin care facem apel la înțelepciune, echilibru și solidaritate națională în fața deciziilor care privesc viitorul educației.

Deși înțelegem, recunoaștem și susținem necesitatea echilibrării bugetului de stat, apreciind eforturile Guvernului României în acest sens, considerăm că soluțiile adoptate în domeniul Educației **pot genera efecte negative pe termen mediu și lung.**

Comasările de clase și creșterea numărului de elevi pe clasă vor genera efecte imediate cu impact negativ, atât asupra calității educației, cât și asupra accesului echitabil la aceasta. Această măsură va genera pe termen mediu închiderea școlilor din mediul rural și **creșterea abandonului școlar.**

Prin **reducerea burselor**, riscul creșterii abandonului școlar este iminent, iar limitarea acestora la procentul de 15% dezavantajează elevii performanți. De asemenea, pentru numeroși elevi aflați în situații vulnerabile, bursele sociale reprezintă singurul sprijin care le permite să își continue studiile.

Stoparea/înghețarea investițiilor. Infrastructura școlară – mai ales cea din mediul rural, dotările tehnice și laboratoarele au nevoie de finanțare constantă pentru a nu rămâne în urmă.

- În județul Hunedoara, prin Planul Național de Redresare și Reziliență, în domeniul educației sunt derulate **proiecte în valoare de peste 132 de milioane de euro, beneficiare fiind aproximativ 200 de unități de învățământ.**

Prin **creșterea normei didactice și scăderea plății cu ora**, sistemul de învățământ preuniversitar riscă să fie grav afectat, atât în ceea ce privește resursa umană, cât și calitatea actului educațional.

Concret, la nivelul județului Hunedoara, măsurile adoptate vor afecta 96% dintre școlile din mediul rural și 11% dintre instituțiile de învățământ din mediul urban. Este o proiecție care ne îngrijorează și ar trebui să genereze o revizuire a măsurilor propuse.

Pentru anul 2025, bugetul alocat Ministerului Educației reprezintă aproximativ 3,4% din PIB. Cu toate acestea, tocmai în acest sector esențial se preconizează aplicarea unora dintre cele mai restrictive măsuri bugetare, **măsuri care riscă să afecteze negativ atât funcționarea școlilor, cât și accesul echitabil la educație.**

Măsurile derulate până în prezent indică pași semnificativi spre modernizarea sistemului educațional românesc cu accent pe digitalizare, îmbunătățirea infrastructurii, pregătirea corpului didactic și incluziune pentru grupuri vulnerabile.

Procesul de elaborare a noilor legi ale educației a fost rezultatul unor consultări extinse desfășurate pe parcursul a doi ani (2021–2023), la care au participat cadre didactice, elevi, părinți, reprezentanți ai autorităților locale și ai consiliilor județene, ai mediului de afaceri, precum și alte părți implicate direct în viața școlii.

După adoptarea Legii Învățământului Preuniversitar nr. 198/2023 și a Legii Învățământului Superior nr. 199/2023, au fost demarate investiții serioase în domeniu. Încă de atunci a fost evident că marile rezultate se vor vedea în 12–15 ani, odată cu absolvirea primelor generații care studiază în condițiile noilor legi.

Cu toate acestea, avem deja și rezultate concrete ale noilor legi și ale investițiilor din sistemul de educație:

- A crescut promovabilitatea la examenele naționale (Evaluarea Națională și Bacalaureat);
- Programele naționale destinate reducerii abandonului școlar, precum și acordarea burselor, au demonstrat un impact pozitiv asupra accesului la educație și a echității, contribuind la scăderea abandonului școlar și la îmbunătățirea performanțelor școlare;
- Mulți primari au accesat fonduri prin PNRR și pentru școlile din mediul rural, unele investiții fiind aproape de finalizare. Comasarea acestor școli, după finalizarea proiectelor, ar însemna să fie puse lacăte pe uși și închise – lucru ce ar reprezenta o tragedie, mai ales pentru copiii din medii vulnerabile. Lipsa mijloacelor de transport școlar reprezintă o problemă națională, nu doar județeană, acești copii provenind din medii vulnerabile, există riscul creșterii abandonului școlar.

Noi, semnatarii acestei scrisori, avem convingerea că, alături de domeniul sănătății, educația trebuie să rămână o prioritate națională!

În acest sens, **propunem demararea de urgență a unor consultări serioase cu toți actorii implicați (profesori, elevi, părinți, autorități locale, mediul de afaceri, etc.) și amânarea implementării unor măsuri gândite în grabă, dar a căror aplicare ar putea destabiliza total educația din România.**

De asemenea, facem apel ca echipa guvernamentală să trateze Parlamentul ca pe un partener de încredere – alcătuit din reprezentanți care cunosc în profunzime realitățile din comunitățile pe care le slujesc și care pot contribui cu soluții realiste, adaptate nevoilor din teritoriu.

Înțelegem situația dificilă în care se află țara, însă educația nu este domeniul în care pot fi experimentate măsuri cu risc ridicat, ce pot afecta echilibrul fragil dobândit recent, odată cu adoptarea noilor legi și accesarea fondurilor din PNRR și alte fonduri externe pentru dezvoltarea și modernizarea sistemului. Stabilitatea educației trebuie consolidată.

Anul 2025 a fost declarat Anul Național al Copilului de către Parlamentul României. Ca orice părinte care își dorește un viitor mai bun pentru copilul său, credem că, în anul dedicat lor, copiii merită să fie tratați cu grijă și responsabilitate. Nu este momentul pentru măsuri care, sub presiunea austerității, să le limiteze șansele și să le umbrească speranțele.

Ca părinți, ca dascăli și ca oameni angajați să consolideze viitorul țării noastre, vă îndemnăm să luați deciziile de astăzi cu gândul la copiii noștri – pentru ca România de mâine să nu fie nevoită să repare greșelile de astăzi. Încă se poate construi cu înțelepciune și echilibru.

Vă anexăm documentele care au fost puse la dispoziția noastră din partea sindicatelor din învățământul preuniversitar din județul Hunedoara. Acestea cuprind o analiză temeinică a situației învățământului din județul nostru.

Cu deosebită considerație,

Deva, 12 iulie 2025

Intotdeauna abtalia Elena dep PSD

Tama Ihe dep. PSD

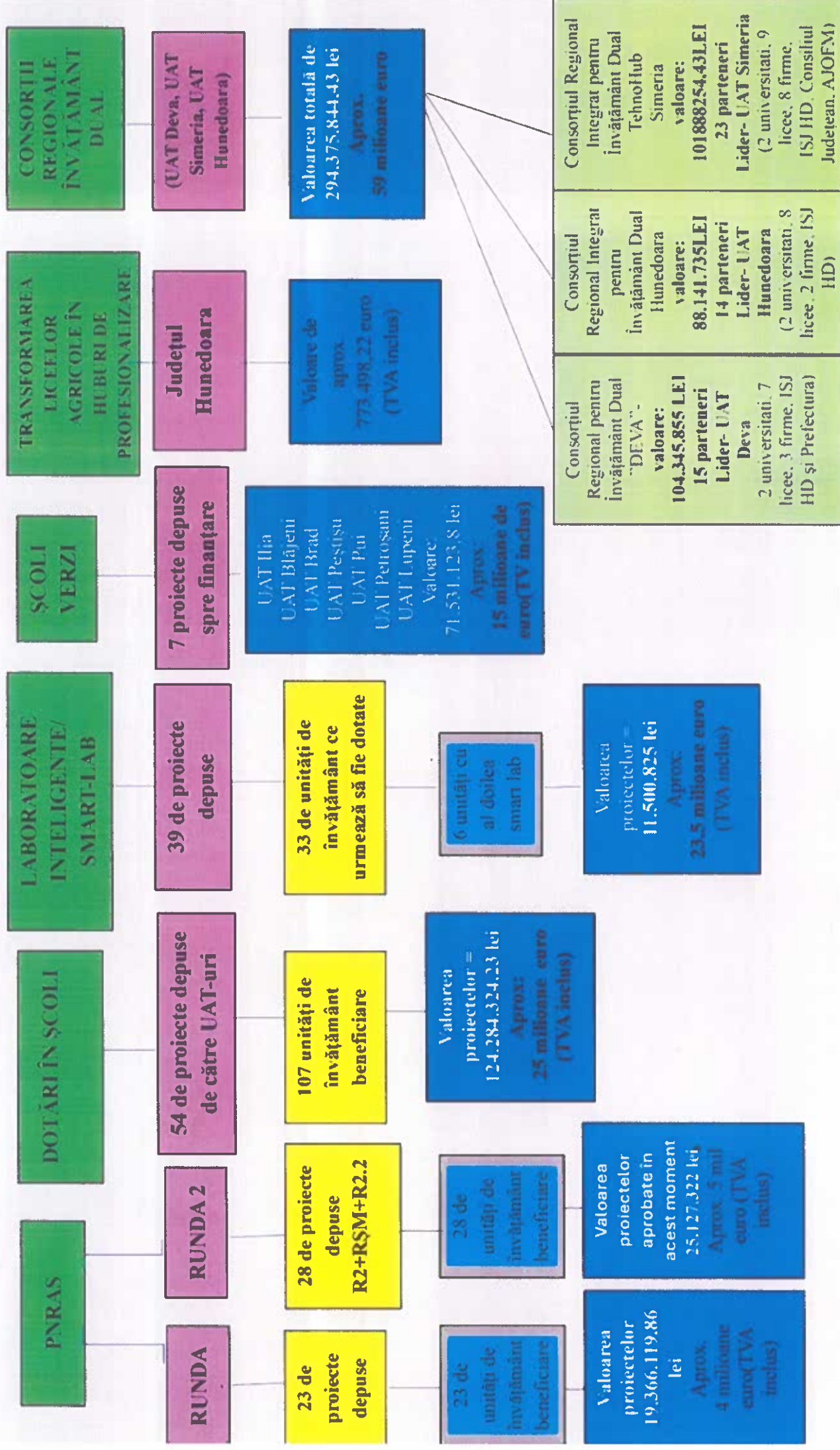
POTECĂ Văsihi că - servitor fur

Remonilo O. Chihom

BARSTAN TIBCOM CĂNDAN DEPUTAT AL R

Investiții PNRR în județul HUNEDOARA

Valoarea totală: aprox. 132.5 milioane euro

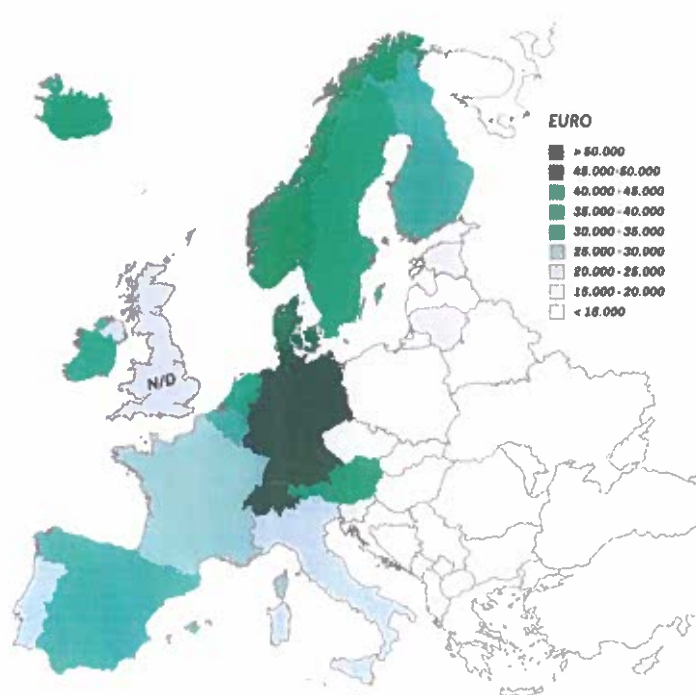

PREAMBUL

Media salariilor anuale brute în educație

Sursa: EUROSTAT

2020-2021

- Anterior grevei generale din educație (2023) - cea mai mică salarizare în educație la nivelul Uniunii Europene;
- Angajamentele asumate de puterea politică la acel moment nu au repositionat bugetul educației (care rămâne în continuare cel mai mic din Uniunea Europeană, atât ca procent din P.I.B., cât și ca cheltuială/educabil), dar au permis creșterea salarizării și a veniturilor personalului din educație;
- Angajamentele asumate în privința salarizării și a veniturilor din educație nu au fost respectate în totalitate, rămânând neonorate:
 - ultima etapă de creștere a salariilor (asumată pentru anul 2025);
 - aplicarea prevederilor Legii nr. 198/2023 a învățământului preuniversitar și cu privire la drepturile personalului didactic (toate prevederile legale în acest sens au fost și sunt prorogate);
 - crearea condițiilor adecvate în sistemul educațional care să permită creșterea calității actului educațional (amânate/întârziate în cea mai mare parte, sunt pe cale de a fi revocate și cele adoptate/implementate)...

profesor gradul I, >25 ani - 10.232 lei
profesor gradul II, 15-20 ani - 8.269 lei
profesor definitiv, 1-5 ani - 6.989 lei

Salarizarea în educație 2025 (salarii de încadrare brute)

secretar I, ss, 10-15 ani - 7.681 lei
muncitor I, m, >25 ani - 6.375 lei
îngrijitor I, g/m, >25 ani - 5.204 lei

Proiectul de lege privind unele măsuri fiscal-bugetare

Efecte în sistemul educațional - cu limitare la măsurile vizând în mod direct educația

Reducerea accentuată a veniturilor salariaților din educație și degradarea nivelului de trai...

Creșterea timpului de muncă și a volumului de muncă având ca efect depășirea și mai accentuată a 40 ore/săptămână lucrate...

Accentuarea problemelor legate de încadrarea personalului didactic titular prin accentuarea fragmentării normelor și a personalului de conducere, îndrumare și control...

Accentuarea problemelor de încadrare cu personal didactic calificat și creșterea ponderii personalului didactic necalificat...

Supraaglomerarea formațiunilor de studiu în anumite cazuri...

Desființarea de unități școlare/structuri școlare va determina creșterea abandonului școlar și dispariția locurilor de muncă aferente...

Reducerea calității educației oferite...

Creșterea normei didactice

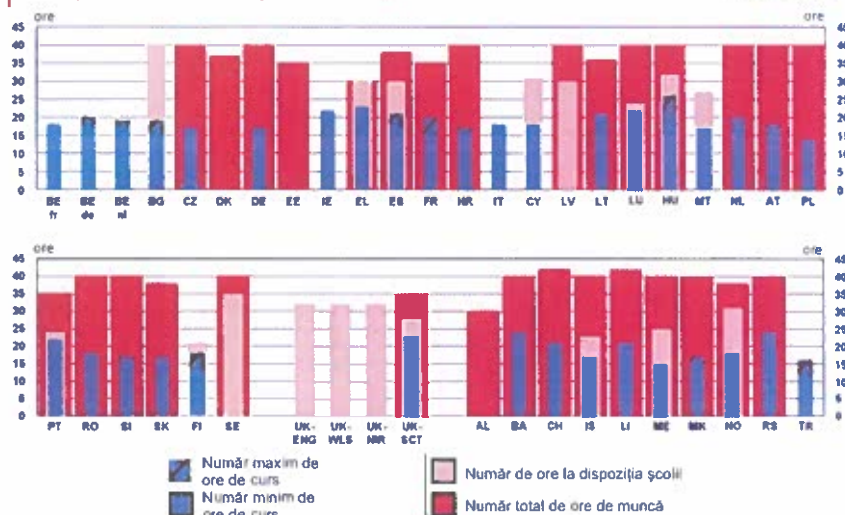
Modificările adoptate (art. LVIII)

- +4 ore pentru profesorii care au dobândit gradul I și desfășoară activități de mentorat;
- +2 ore pregătire remedială în învățământul primar etc.

Definirea oficială a săptămânii de lucru (în ore) pentru cadrele didactice cu timp complet de lucru în învățământul secundar inferior

Sursa: EURYDICE

	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT
A					40	37	40	35		30	38	35	40			40	36	40	40		40	40
B										22	23	18	15	14	18		21	22	22	17	20	17
C										UK-ENG	UK-WLS	UK-NIR	UK-SCT	AL	BA	CH	IS	LI	ME	MX	NO	RS
A					40	35	40	40	38			35	30	40	42	40	42	40	40	38	40	
B										32	32	32	28			23		25	31			
C					14	22	18	16	17					24	21	17	21	15	15	17	18	24
					17	17	17															16

A Număr total de ore de muncă

B Număr de ore la dispoziția școlii

C Număr de ore de curs

Norma didactică din România la **un nivel de 18 ore/săptămână se situează în media europeană. Un nivel de 20 ore/săptămână plasează România deasupra mediei europene**, putând fi luate în calcul și observațiile că **norme didactice mai mari corelează adesea cu un timp de muncă mai redus, respectiv rezultate mai bune în testările internaționale corelează frecvent cu norme didactice mai mici.**

- dispariția a aproximativ 14.000-15.000 de posturi;
- creșterea timpului de lucru efectiv cu 4-6 ore;
- înmulțirea cazurilor de intrare în reducere de activitate/diminuarea numărului catedrelor viabile care pot fi ocupate prin concurs;
- reducerea veniturilor cadrelor didactice (în condițiile în care nivelurile de salarizare negociate în 2023 nu au fost atinse);
- fragmentarea normelor didactice (în special în mediul rural/școlile de mici dimensiuni);
- accentuarea stresului profesional;
- reducerea calității educației oferite...

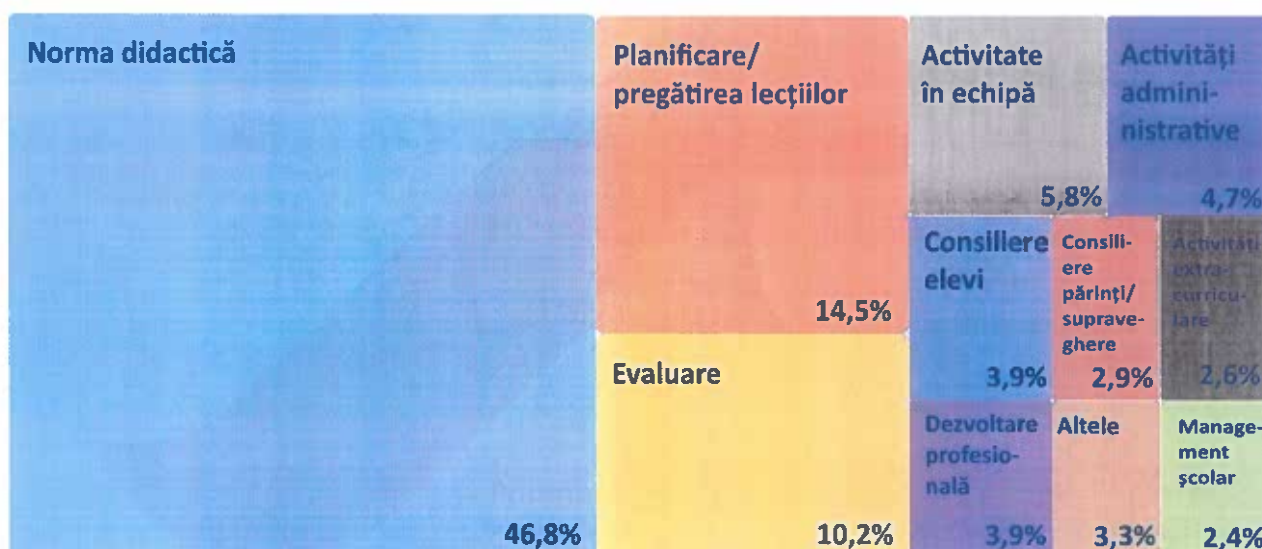
Consecințe

Timpul de lucru în educație

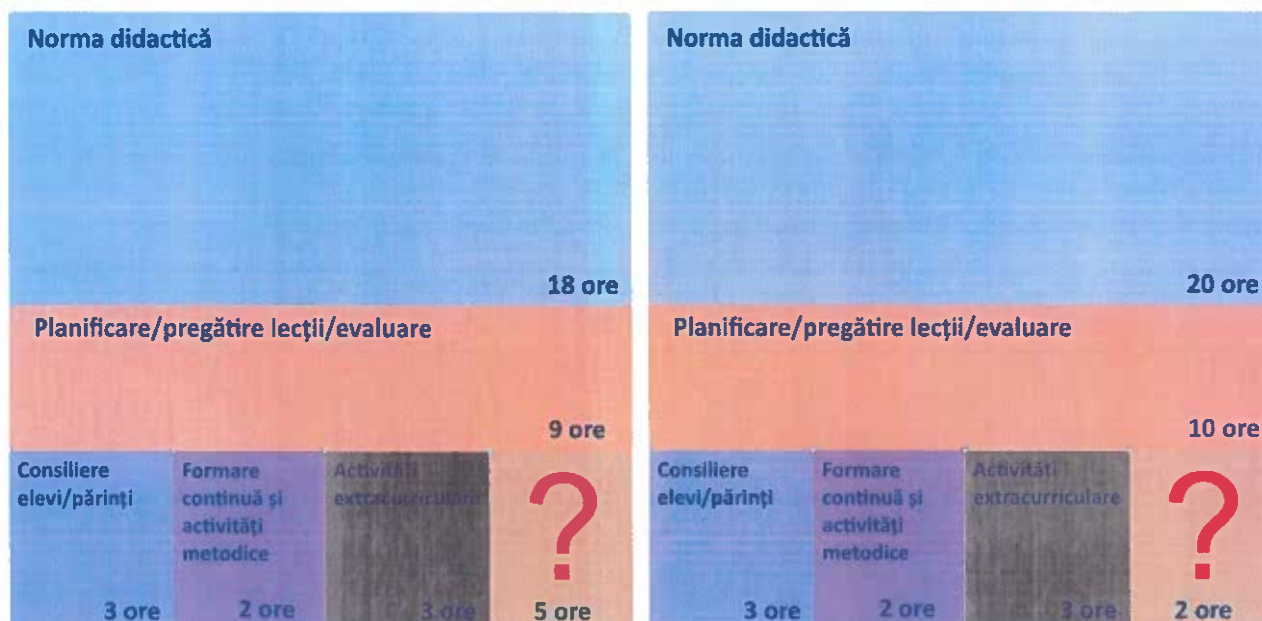
România nu a dorit și nu dorește o reglementare concretă/adekvată și ținând seama de complexitatea activității a timpului de lucru pentru cadrele didactice.

Ponderea activităților din cadrul profesiei didactice pentru cadrele didactice cu timp complet de lucru în învățământul secundar inferior la nivelul Uniunii Europene

Sursa: EURYDICE

Estimare (minimală) timp de lucru cadre didactice în România...

Activități administrative (comisii, burse, raportări, distribuție produse etc.), activități remediale, activități de pregătire pentru performanță, activități extrașcolare, activități de reprezentare, activități festive etc.

Timpul de lucru al unui cadru didactic din România depășește deja 40 ore/săptămână.

Reducere quantum plata cu ora

Prevederi legale ocupare plata cu ora

O ME 6876/2023

Art. 9. — (1) Posturile didactice de predare/Catedrele vacante și rezervate se ocupă în regim de plata cu ora cu:

- a) personal didactic de predare titular;
- b) personal didactic de predare angajat pe durata viabilității postului didactic/catedrei;
- c) personal didactic de predare calificat angajat cu contract individual de muncă pe perioadă determinată;
- d) personal didactic de predare pensionat;
- e) personal calificat, angajat cu funcția de bază în alte domenii de activitate.

Art. 10. — (1) Încadrarea personalului didactic de predare prevăzut la art. 9 se realizează cel mult pe durata desfășurării cursurilor cu elevii/preșcolarii sau până la revenirea titularului la post/catedră în timpul anului școlar.

Plata cu ora intervine doar în situația orelor rămase vacante.

Salarizarea pentru plata cu ora nu este superioară salarizării curente.

Salarizare plata cu ora

O MEN 4827/2018

Art. 5.

(2) Pentru calculul tarifului la plata cu ora aferent posturilor didactice de predare/catedrelor vacante/rezervate se utilizează salariul de bază aferent cadrului didactic încadrat, având în vedere treapta de vechime în învățământ și gradul didactic corespunzător. La salariul de bază se aplică, după caz, următoarele sporuri: indemnizație pentru învățământ special, indemnizație pentru zone izolate, spor pentru activitatea de predare în sistemul penitenciar, spor pentru predare simultană.

(3) Tarifele orare din învățământul preuniversitar se calculează prin raportarea salariului de bază calculat conform alin. (2) la numărul de ore aferent normei didactice de predare, astfel:

- a) 1/72 pentru norma didactică de 18 ore pe săptămână;
- b) 1/64 pentru norma didactică de 16 ore pe săptămână în învățământul special;
- c) 1/96 pentru norma didactică de 24 de ore pe săptămână, învățători, antrenori din palatele și cluburile copiilor, profesori de instruire practică și maștri-instructori;
- d) 1/80 pentru norma didactică de 20 de ore pe săptămână, învățător-educator, institutor-educator, profesor-educator, maestru-instructor și profesor de instruire practică în învățământul special;
- e) 1/80 pentru profesori pentru învățământul primar, învățători, institutori învățământ primar;
- f) 1/100 pentru profesori pentru învățământul preșcolar, educatoare, institutori învățământ preșcolar.

Modificările adoptate

(art. LIII)

Norma 18 ore (exemplificare)

salariu încadrare: 6.446 lei
cunquantum plata cu ora (1/72): 89,52 lei

(24,496 lei/oră salariul de bază minim brut pe țară)

Timp de lucru 40 ore (exemplificare)

salariu încadrare: 6.446 lei
cunquantum plata cu ora (1/160): 40,28 lei

(24,496 lei/oră salariul de bază minim brut pe țară)

Consecințe

- renunțarea de către personalul calificat existent în sistem a ocupării orelor vacante la plata cu ora;
- renunțarea de către personalul calificat din afara sistemului a ocupării orelor vacante la plata cu ora;
- creșterea numărului orelor acoperite prin personal cu o altă specializare decât cea adecvată;
- creșterea numărului orelor acoperite de personal fără studii de specialitate (necalificat);
- reducerea calității educației oferite...

Reducere degrevări personal de conducere, îndrumare și control

Modificările adoptate (art. LIX)

Inspector școlar general
obligație de catedră - 2 ore

Inspector școlar general adjunct
obligație de catedră - 4 ore

Inspector școlar (normă întreagă)
obligație de catedră - 6 ore

Inspector școlar (1/2 normă)
obligație de catedră - 9 ore

Director unitate de învățământ
(mai puțin de 25 de clase)
obligație de catedră - 8 ore
(mai mult de 25 de clase)
obligație de catedră - 6 ore

Director adjunct unitate de învățământ
obligație de catedră - 10 ore

„(...) personalul didactic de conducere, îndrumare și control poate fi degrevat de norma didactică (...) cu până la 50% din norma de predare-învățare-evaluare (...)”

Inspector școlar general
obligație de catedră - 10 ore

Inspector școlar general adjunct
obligație de catedră - cel puțin 10 ore

Inspector școlar (normă întreagă)
obligație de catedră - cel puțin 10 ore

Inspector școlar (1/2 normă)
obligație de catedră - cel puțin 15 ore

Director unitate de învățământ
(mai puțin de 25 de clase)
obligație de catedră - cel puțin 10 ore
(mai mult de 25 de clase)
obligație de catedră - cel puțin 10 ore

Director adjunct unitate de învățământ
obligație de catedră - cel puțin 10 ore

- creșterea inevitabilă a timpului de muncă peste cele 40 de ore/săptămână (de exemplu, 10 ore de activitate la catedră presupun cel puțin alte 5 ore de activități conexe și de suport, la care s-ar adăuga 30 de ore de activități specifice, cu extreme precum în cazul unui inspector școlar cu jumătate de normă: minim 15 ore activitate de predare + minim 7,5 ore activități conexe și de suport + 25 de ore de activități specifice);
- reducerea eficienței activității didactice, respectiv a activităților manageriale, ținând cont de creșterea disproporționată a volumului de muncă;
- reducerea disponibilității de a ocupa funcții de conducere, îndrumare și control;
- reducerea accentuată a inspecției școlare cu consecințe directe asupra calității actului didactic...

Consecințe

Creșterea numărului de copii/ elevi pe formațiune de studiu

maxim: 20
mediu: 14
minim: 8

educație timpurie - nivel antepreșcolar
grupa mare

maxim: 20
mediu: 15
minim: 10

educație timpurie - nivel preșcolar

maxim: 22
mediu: 16
minim: 10

**Modificările
adoptate**
(art. LIII)

maxim: 22
mediu: 16
minim: 10

învățământ primar

maxim: 26
mediu: 18
minim: 10

învățământ gimnazial

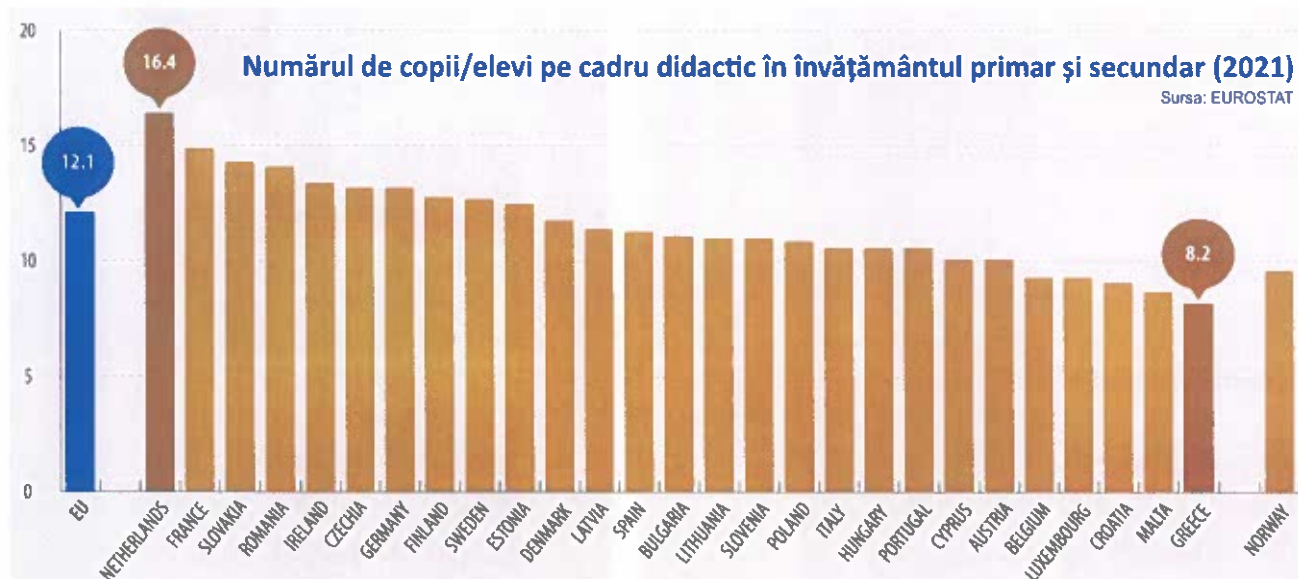
maxim: 26
mediu: 22
minim: 15

învățământ liceal

maxim: 24
mediu: 18
minim: 12

maxim: 28
mediu: 20
minim: 12

maxim: 30
mediu: 23
minim: 16

- creșterea numărului de copii/elevi pe formațiune de studiu semnifică revenirea asupra unor măsuri menite să susțină creșterea calității actului educațional prin apropierea de mediile europene;
- supraaglomerarea formațiunilor de studiu la anumite profiluri și specializări;
- reducerea calității actului didactic prin creșterea volumului de muncă și a reducerii timpului alocat fiecărui copil/elev;
- reducerea numărului de catedre didactice și a posturilor auxiliare și nedidactice corespondente (în multe cazuri, normarea este realizată funcție de numărul de formațiuni de studiu)...

Consecințe